

Jozef Heriban

Škola tanca pre dospelých
pôvodná divadelná hra
(ukážka)

EUGEN (viac ako 60), lekár, výskumník

NIKI (viac ako 55), majiteľka kozmetického salónu, Eugenova manželka

KAROL (viac ako 50), podnikateľ

NATÁLIA (viac ako 45), Karolova manželka

BORIS (viac ako 35), kriminalista

TATIANA (viac ako 30), učiteľka, Borisova manželka

FILIP (viac ako 38), učiteľ tanca

Miesto

Tanečná sála, šatne tanečnej školy, dom vo vilovej štvrti, byt na sídlisku, byt v strede mesta. Niektoré scény sú inscenované paralelne. Okrem dominantnej akcie môžeme sledovať aj situácie v druhom pláne.

Čas

Súčasnosť. Dej sa odohráva v priebehu dvoch mesiacov.

Druhé dejstvo

17. scéna

Tanečná sála.

O dva mesiace neskôr. Každý pár si skúša iný tanec. Vidieť výrazný pokrok. V držaní tela, v choreografii, v technike. Najlepšie tancujú Eugen a Niki. Vojde Filip. Páry prestanú tancovať a postaví sa oproti svojmu učiteľovi.

FILIP. A teraz ako zvyčajne si zopakujeme naše tri zásady, ktoré by sme mali vždy dodržiavať. Prvá. Tancujeme pre radosť. Tancujeme, lebo sa nám to

páči. Tancujeme, aby sme boli šťastnejší a zdravší. Druhá. Nikdy nikoho nekritizujeme. Nikdy sa nikomu nevysmievame. Nikdy sa nad nikým nevyvyšujeme. Nieкто má väčší talent, nieкто menší. Nieкто má lepší rytmus, nieкто horší. Tretia. K partnerovi sme vždy ohľaduplní. Sme trpezliví, aj keď sa mu nedarí. Nepoučame ho. Pretože veľmi dobre vieme, že spoločenské tance sa dajú tancovať iba vo dvojici...

Filip sa uvoľnene prechádza pred tanečnými dvojicami. Trochu sa predvádza.

Ak budeme dodržiavať tieto tri zásady, určite sa zmeníme. Najskôr sa nám zmení držanie tela a pohyby. Potom sa zmení naše myslenie a prístup k životu. To vám garantujem. Nakoniec sa celkom zmeníme a budeme lepší.

Filip zatancuje niekoľko krokov z tanga. Urobí efektívnu otočku.

Na dnešnej hodine si pridáme do tanga promenádu... Nie je to nič ťažké, ale vyzerá to veľmi efektívne. (*Predvádza promenádu.*) Slow, slow, kwik, kwik, slow... kwik, kwik, slow... Kolená máme pokrčené a hore držíme rám. Ukážem ešte raz. Slow, slow, kwik, kwik, slow... kwik, kwik, slow... Dôležité je, aby ste stále cítili pohyb partnera. Muži sú dominantní. Sú sebavedomí a rozhodní. Neprístupní. Ale stále myslia na svoje partnerky. Vytvárajú im priestor, aby mohla vyniknúť ich krása a pôvab... A nezabúdajme, že tango je dramatické. Veľmi expresívne. Vzrušujúce. Tango je vášň, nevera a zrada. Tango je láska. Tango je život...

Zaznie hudba. Tanečné dvojice začnú tancovať tango. Po niekoľkých krokoch sa dopredu dostane Eugen a Niki.

NIKI. Poriadne ma drž. Nikdy neviem, čo chceš urobiť.

EUGEN. Keď tancujem s inými, presne vedia, čo chcem urobiť.

NIKI. Možno nevedia, len sa ti to boja povedať.

EUGEN. Si otravná s tým svojim večným poučaním.

NIKI. Ja ťa nepoučam. Ja ti chcem len pomôcť.

EUGEN. Od rána do večera ma poučaš. Niekedy sa to nedá vydržať.

NIKI. Eugenko, práve naopak. Ja to už nemôžem s tebou vydržať. Keď počúvam tie tvoje staromódne názory. Keď vidím, ako sa neisto pohybuješ. Keď musím za teba stále niečo zachraňovať a organizovať, ide ma šľak trafiť.

EUGEN. Tak prečo so mnou žiješ?

NIKI. To sa pýtam aj ja.

EUGEN. Prečo sa nerozvedieš?

NIKI. To sa pýtam aj ja.

Hudba sa vytratí. Dvojica tancuje tango bez hudby.

EUGEN. Tak sa rozveď!

NIKI. Veď sa rozvediem.

EUGEN. Povieť ti, prečo sa nerozvedieš. Bojíš sa, že ťa už nikto nebude chcieť.

NIKI (*ironicky*). No určite!

EUGEN. Bojíš sa svojich vrások.

NIKI. No určite!

EUGEN. Svojich šedivých vlasov.

NIKI. No určite!

EUGEN. Svojich ochabnutých svalov.

NIKI. No určite!

EUGEN. Svojej celulitídy. Bojíš sa, že zostaneš sama. Že stratíš status vydatej ženy.

NIKI. Si nevkusný.

Prestanú tancovať.

EUGEN. Ty si nevkusná. A navyše neúprimná. Povieť ti, čo si myslím o našom manželstve... (*Pauza.*) Nebolo to naozaj.

NIKI. Nerozumiem. Čo nebolo naozaj?

EUGEN. Nebolo to naozaj. Keď ráno stojíš pred zrkadlom a obliekaš sa, pýtam sa: Je to naozaj? Keď sa ma v noci dotýkaš, pýtam sa: Je to naozaj? Keď vzdycháš a máš orgazmus, pýtam sa: Je to naozaj? Keď si si ma pred tridsiatimi rokmi brala, bolo to naozaj? Milovala si ma, alebo si si len vypočítavo myslela, že som dobrá partia. Lekár s veľkou budúcnosťou.

NIKI. Tak toto ja nebudem počúvať.

EUGEN. Len si to vypočuj. Každý deň sa pýtam: Bolo to naozaj?

NIKI. Tak toto ja naozaj nebudem počúvať.

EUGEN. Len si to konečne vypočuj. Podľa mňa si sa celý čas len pretvarovala. Čakala si, že sa nakoniec presadím. Že zarobím veľké peniaze. Lebo veľmi dobre vieš, že farmaceutický priemysel je výborný biznis.

NIKI. Vymýšľala si hovädziny.

EUGEN. Tak ako to vlastne všetko bolo?... Nebolo to naozaj!

NIKI. Odchádzam. Toto môžeš hovoriť niekomu inému, nie mne.

Niki odchádza zo scény.

EUGEN (*za ňou kričí*). Každý deň sa pýtam: Je to naozaj?

18. scéna

Natália s Karolom tancujú tango. Zostanú stáť v tanečnej figúre.

NATÁLIA. Čoraz častejšie si kladiem otázku, prečo sme vlastne spolu?

KAROL. A na čo si prišla?

NATÁLIA. Pýtam sa, prečo roky trpím tvoje nevery. Tvoje klamstvá. Tvoj egoizmus. Tvoje vystatovačné reči. Tvoju aroganciu.

KAROL. A na čo si prišla, keď sa toľko pýtaš?

NATÁLIA (*mlčí*).

Urobila niekoľko tanečných krokov.

KAROL. Ja ti poviem, prečo so mnou žiješ. Potrebuješ moje peniaze. Potrebuješ, aby som sa o teba staral.

NATÁLIA. To nie je pravda.

KAROL. Je to pravda. Žiješ so mnou, lebo si neschopná sa o seba postarať. Celé roky si nič nerobila.

NATÁLIA. Starala som sa o deti.

KAROL. Deti sú už veľké. Bojíš sa, že by si sa už nikde nezamestnala.

NATÁLIA. Si krutý.

KAROL. Som realistický.

NATÁLIA (*mlčí*).

Dvojica prestane tancovať.

KAROL. Tak to je. Za tie roky si všetko zabudla. Svet je už celkom inde. Bojíš sa, že keby sme sa rozviedli, skončíš niekde pod mostom.

NATÁLIA. Si nechutný.

KAROL. Možno som, ale hovorím pravdu. Bojíš sa, že skončíš pod mostom, neschopná postarať sa o seba.

NATÁLIA (*prechádza do útoku*). Len aby si nebol prekvapený, keď ma to raz prestane baviť. Budeme deliť majetok.

KAROL. Čo chceš deliť?

NATÁLIA. Všetko.

KAROL. Čo všetko?

NATÁLIA. Náš majetok. Domy, byty, pozemky...

KAROL (*s nadhľadom*). My nemáme spoločný majetok. Všetko patrí mojim firmám. A pokiaľ sa dobre pamätám, ty v nich nemáš nijaké podiely.

NATÁLIA. Ako to môžeš povedať? Všetko som ti obetovala. Celé roky som sa starala o našu rodinu. O naše deti.

KAROL. To si sa starala.

NATÁLIA. A teraz povieš, že nemáme nijaký majetok.

KAROL. Bohužiaľ, je to tak. Nemáme nijaký spoločný majetok.

NATÁLIA (*zlomená*). Ako to môžeš povedať?

KAROL. Hovorím len pravdu. Nemáme nijaký spoločný majetok. Všetko patrí mojim firmám. Aj tento dom je len prenajatý.

NATÁLIA (*rezignovane*). Ako to môžeš povedať?

KAROL. A čo mám podľa teba hovoriť?

NATÁLIA (*má plač na krajičku*). Obetovala som svoju kariéru. Obetovala som ti celý svoj život. Si nechutný.

KAROL. Nefňukaj.

NATÁLIA. Celý svoj život som ti obetovala, aby si mal zázemie. Aby sa ti darilo.

KAROL. Dobre, dobre. Tak ti poviem, čo urobím, keď podáš žiadosť o rozvod. Nemusíš sa báť. Nie som špina. Kúpim ti byt a každý mesiac budeš dostávať rentu, aby si neskončila pod tým mostom. Ale už nikdy nepovedz, že som nechutný! (*Výhražne.*) Zapamätaj si to! Už nikdy nepovedz, že som nechutný. Môžeš zažiť to, čo si nevieš vôbec predstaviť!

19. scéna

Byt na sídlisku. Boris si vyzlieka sako. Dá si dolu puzdro s revolverom a zavesí ho spolu so sakom na stojan so šatami.

BORIS. Strašne som unavený.

TATIANA. Poď, dám ti masáž.

BORIS. Čo je to za život? Stále riešiť vraždy a znásilnenia. Všade samé podvody. Ľudia sa k sebe správajú otrasne.

TATIANA. Sadni si sem a uvoľni sa.

Tatiana posadí Borisa na stoličku. Masíruje mu plecia a krčnú chrbticu.

BORIS. Každý deň sa pýtam, prečo to tak je. Prečo to tak musí byť. Nevieš?

TATIANA. Vždy to tak bolo. Ľudia sa zabíjali pre kúsok zeme. Nenávideli sa. Podvádzali sa. Intrigovali. Čím boli vyššie, tým to bolo horšie. Najviac intríg a podvodov bolo v kráľovských palácoch. Teraz je to vo vysokej politike. Všade, kde sú peniaze a moc.

BORIS. Asi máš pravdu.

TATIANA. Uvoľni sa. Nemysli na to.

BORIS. Asi by som si mal nájsť nejakú inú prácu. Cítim, ako sa na mňa lepí zlá energia. Možno aj preto sa k tebe tak správam.

TATIANA. Ako sa ku mne správaš?

BORIS. Niekedy hrozne.

TATIANA. Správaš sa celkom normálne. Si výborný muž. Lepšieho by som si nenašla.

BORIS (*láskavo*). Ako bolo v škole?

TATIANA. Dobre.

BORIS. Čo ste robili?

TATIANA (*ožije*). Dala som všetkým nakresliť more, palmy a veľké biele plachetnice. Neveril by si, aké sú niektoré deti šikovné. Nakreslili úžasné obrázky.

Pauza. Tatiana jemne masíruje Borisovi šiju.

BORIS. Keď som bol malý, takúto masáž mi robila mama.

TATIANA. Ako ťa masírovala?

BORIS. Vošla mi rukami do vlasov.

TATIANA (*vojde rukami Borisovi do vlasov*). Takto?

BORIS. Presne tak. A recitovala mi po rusky Onegina...

Никто меня не понимает,
Рассудок мой изнемогает,
И молча гибнуть я должна.
Я жду тебя: единым взором
Надежды сердца оживи
Иль сон тяжелый перерви,
Увы, заслуженный укором!

TATIANA. Prelož mi to.

BORIS. Chýba mi duša chárajúca,
rozvaha chladná sa mi rúca
a mlčky musím zahynúť.
Čakám Ťa. Zrakom jediným Ty
nádejí mojich oživ sny,
či ťažký sen môj pretrhni,
ach, kázňou, ktorú zaslúžim si!

TATIANA. V ruštine je to krajšie.

BORIS. Lebo to napísal Puškin.

TATIANA. Prečo tvoja mama vlastne prestala učiť?

BORIS. Nemali sme dosť peňazí. Myslela si, že keď si otvorí bufet, zarobí viac.

TATIANA. A zarobila?

BORIS. Nezarobila.

TATIANA. Čo sa stalo?

BORIS. Skrachovala. Mala ho na zlom mieste. Musela ho zatvoriť.

TATIANA. Ja ani neviem, čo robil vtedy tvoj otec. Nikdy si mi to nepovedal.

BORIS. Neviem, čo robil. Niekde sa opíjal. Bol totálny skrachovanec. Ani neviem, či ešte žije. Jedného dňa zmizol.

TATIANA. Nikdy sa neozval?

BORIS (*pokrúti hlavou*).

TATIANA. Prepáč, je mi to ľúto.

BORIS. Nemusí ti to byť ľúto. Niektorí žili oveľa horšie. Ja som aspoň mohol študovať.

20. scéna

Tanečná sála.

Filip pustí hudbu a tanečnými krokmi prejde pred zrkadlá. Začne tancovať rumbu. Pozoruje svoje pohyby v odraze zrkadiel.

21. scéna

Ženská šatňa v tanečnej škole.

Tatiana si oblieka sukničku. Natália sedí prezlečená na stoličke a pozoruje ju.

TATIANA. Strašne by som chcela, aby ma niekto miloval. Tak naozaj.

NATÁLIA. Ako je to naozaj?

TATIANA. Aby ma niekto miloval z celej duše. Aby mi veril. Aby som cítila, ako mu na mne záleží. Aby som mohla byť sama sebou. Aby ma miloval bezpodmienečne.

NATÁLIA. Ako je to – bezpodmienečne?

TATIANA (*zaváha*). Ako sa milovali moji rodičia.

NATÁLIA. Chýba ti láska?

TATIANA (*znovu zaváha*). Ani neviem.

NATÁLIA. Boris ťa nemiluje?

TATIANA. Miluje.

NATÁLIA. Tak prečo to hovoríš?

TATIANA. Ani neviem. Zabudni na to, čo som povedala.

NATÁLIA. Koľko rokov ste spolu?

TATIANA. Šesť. Z toho štyri roky sme manželia.

NATÁLIA. To je dosť. Nechcete mať už nejaké deti?

TATIANA (*neisto*). Ani neviem.

NATÁLIA. Nechcete mať, alebo nemôžete?

TATIANA Zatiaľ nechceme.

NATÁLIA. Podľa mňa, ak chceš mať deti, už je čas. Čím sa neskôr rozhodneš, tým to bude ťažšie.

TATIANA (*neisto*). Zatiaľ nám je dobre bez detí.

Tatiana si sadne a obúva si tanečné topánky.

Pauza.

NATÁLIA. Mne tiež chýba láska. Chýbajú mi nežné dotyky. Chýbajú mi city. Pohladenie. Roky mi to chýba. Ani neviem, prečo spolu žijeme. Asi len kvôli tým našim deťom.

TATIANA. Karol má iné ženy?

NATÁLIA. To by som mu vedela odpustiť. Ale tá jeho bezcitnosť ma ničí. Ten jeho samčí chlad. Nijaké city. Nijaká láska. Nič. Len poníženie a chlad. Aj ja túžim, aby ma niekto naozaj objal. Chýba mi neha.

TATIANA. Povedala si to svojmu mužovi?

NATÁLIA. Nepovedala.

TATIANA. Mala by si mu to povedať.

NATÁLIA. Myslíš?

TATIANA (*trochu naivne*). Určite. Blízki ľudia by si mali hovoriť o svojich túžbach. Keď mu to nepovieš, nikdy sa to nedozvie. Manžel je náš najbližší človek.

NATÁLIA. Niekedy.

TATIANA. Mal by vedieť, čo ti chýba.

NATÁLIA. Asi máš pravdu. Skúsím mu to povedať.

Do šatne vojde Niki. Začne sa prezliekať.

NIKI. Dievčatá, dnes som konečne pochopila zmysel manželstva.

NATÁLIA. Tvojho, alebo všeobecne?

NIKI. Všeobecne. Napriek všetkému, čo som s Eugenom prežila, neviem si predstaviť, že by som sa teraz zoznamovala s nejakým cudzím mužom.

NATÁLIA. Na to si prišla práve dnes?

NIKI. Presne. Urobila som si ráno kávu, sadla na balkón a pozorovala sýrkorky. Neviem si predstaviť, že by som bola s cudzím mužom každé ráno v kúpeľni. Určite by mi prekážal jeho pach. Prekážalo by mi, keby som videla, ako sedí na záchode.

NATÁLIA. Pri Eugenovi ti to neprekáža?

NIKI. Toho poznám. Niekedy som ho mala rada. A možno ho mám stále rada, len teraz iným spôsobom.

Pauza.

NIKI. Mením sa. Aj moje telo sa mení. Všetko sa na mne mení. Pokožka, prsia, zadok. Nechcem, aby tú zmenu pozoroval cudzí muž. Viete ma pochopiť?

TATIANA. Ja viem.

NIKI. Nevieš. Hovoríš viem, a pritom o tom nič nevieš. Si krásna a mladá. Nemôžeš tomu rozumieť. Keď budeš mať päťdesiat, potom sa o tom znovu porozprávame.

TATIANA. Dobre. Potom sa znovu porozprávame.

NIKI. Keď budem ešte na svete.

TATIANA. Keď budeš ešte na svete.

Natália sa postaví.

NATÁLIA. Tak ja idem. Uvidíme sa v sále.

Natália vyjde zo šatne a prejde do tanečnej sály. Zvíta sa s Filipom. Priateľsky sa poboškajú na líce.

22. scéna

Pánska šatňa.

Karol s Borisom sa prezliekajú. Vojde Eugen a dá si dolu sako.

EUGEN. Ahojte.

KAROL. Ahoj. Ideš neskoro.

EUGEN. Veď viem. Čakal som na Niki. Ako zvyčajne.

KAROL. Poviem vám super hlášku. Ženy sú ako bazény. Náklady na ich prevádzku a údržbu sú v porovnaní s časom, ktorý v nich strávime, príliš vysoké. *(Rozosmeje sa.)*

BORIS. Chcel by som raz spoznať chlapíka, ktorý tieto múdrosti vymýšľa.

KAROL. Pozri sa na mňa.

BORIS. To si vymyslel ty?

KAROL. Zrazu sa mi to zjavilo v hlave. Ale možno som to niekde čítal.

EUGEN. Teraz už nikto nevie, či niečo vymyslel sám, alebo to len niekde čítal.

KAROL. Presne.

EUGEN. Virtuálny svet. Vzťahy na internete. Storočie singlistov. Teraz už ani nevieme, či svoj život naozaj žijeme, alebo sa nám to len zdá.

KAROL. To som nepochopil, ale je to jedno. Páni, mám na ruke výborný štvorizbový byt. Keby ste mali záujem, urobím zľavu. Krásny výhľad, a je to celkom lacné. Fakt dobrý byt.

Muži sa postaví a prechádzajú do sály, kde ich už čakajú partnerky.

Lýdia Štolcová: Torzo, kombinovaná technika, 1992

23. scéna

Tanečná sála.

Filip prejde do stredu tanečnej sály.

FILIP. Dnes si skúsime špeciálne cvičenie. Nebojte sa, nie je to nič náročné. Vytvoríme trojice... Pochytáme sa okolo pása alebo pliec a uvoľnene sa budeme pohybovať do rytmu hudby. Započúvame sa do melódie. Pohyby by mali vyjadrovať naše city. Naše emócie. Celkom sa uvoľnite. Všetko je dovolené, lebo tanec je život a život je tanec.

Filip prejde k hudobnej aparatúre a pustí pomalú romantickú skladbu. Niki tancuje s Eugenom a Karolom. Boris s Tatianou a Natáliou.

KAROL. Uvoľňujeme sa...

NIKI. Uvoľňujeme sa...

KAROL. Uvoľňujeme sa...

NIKI. Uvoľňujeme sa...

KAROL. Uvoľňujeme sa...

Pauza. Karol sa pozrie na Eugena.

KAROL. Eugen, aj ty to musíš povedať.

EUGEN (*neochotne*). Uvoľňujeme sa...

Karol nenápadne posunie ruku k Nikinmu poprsiu. Tá sa zvodne dotkne bokmi jeho pása.

KAROL. Pohyb vyjadruje naše pocity...

NIKI. Pohyb vyjadruje naše pocity...

KAROL. Pohyb vyjadruje naše pocity...

Pauza. Niki a Karol sa pozerú na Eugena.

EUGEN (*neochotne*). Pohyb vyjadruje naše pocity...

Karol nenápadne zospodu pohladí Nikine prsia. Niki prejde rajcovne rukou po Karolovom zadku. Eugen ich pohyby nemôže vidieť.

KAROL. Niekde som čítal, že keď si svätajánske mušky hľadajú sexuálneho partnera, začnú svietelkovať. Len neviem, či svietia samičky, alebo samččky.

EUGEN. Podľa mňa svietia samičky.

NIKI. Prečo si to myslíš?

EUGEN. Neviem to iste, ale podľa mňa svietia samičky.

KAROL. Máš pravdu, určite svietia samičky. Aj ženy, keď sa chcú milovať, začnú svietelkovať.

EUGEN (*zapáči sa mu myšlienka*). Svätajánske mušky nevoňajú, nesmrdia, nevyučujú zamilované pachy, len svietelkujú do tmy.

KAROL. Ale čo im svieti?

EUGEN. Nevieim. Isté je, že si to vystihol. Keď sa ženy chcú milovať, začnú svietielkovať.

KAROL (*hravo*). Ale čo im svieti? Pička?

NIKI (*predstiera znechutenie*). Ste vulgárni.

EUGEN. Nie sme.

KAROL. Vždy keď ženy vzruší nejaký samec, začnú svietielkovať ako svätó-jánske mušky. Vrtia zadkom. Vystrkujú prsia. Svetielkujú do tmy.

Karol pohladká Niki po zadku.

NIKI (*hravo*). Prestaň.

EUGEN. Karol má pravdu. Ženy niekedy svietielkujú do tmy ako svätó-jánske mušky.

NIKI (*zaútočí na Eugena*). Neznášam, keď sa vždy k niekomu pridáš.

EUGEN. Ja sa nepridávam.

NIKI. Vždy sa k niekomu pridávaš, a ja to neznášam.

EUGEN. A čo znášaš?

NIKI (*sucho*). Na tebe skoro nič.

EUGEN. Konečne si povedala, čo si myslíš.

NIKI (*útočne*). Prečo ma provokuješ?

EUGEN. Ja ťa neprovokujem. Ja len hovorím, že je to dobré prirovnanie. Ženy niekedy svietielkujú ako svätó-jánske mušky.

NIKI. A ja hovorím, že si obyčajný zakomplexovaný chudák.

KAROL (*s nadhľadom, optimisticky*). Deti, nehádajte sa. Život je krásny... Pohybmi vyjadrujeme pocity. A ženám svietielkujú pičky...

Karol chytí Eugena a Niki okolo pliec a posúva sa s nimi dozadu k baru. Boris tancuje s Tatianou a Natáliou. Obe ženy sa mu snažia prispôbiť, aj keď to nie je jednoduché.

BORIS. Celé dejiny ľudstva sú vlastne dejinami čakania na koniec sveta. Židia pred Kristom stále o tom rozprávali. Potom každých päťdesiat rokov nejaká sekta čakala na koniec sveta.

NATÁLIA. Stále niekto na niečo čaká.

BORIS. A najlepši sú jehovisti. Tí čakajú koniec sveta pravidelne.

NATÁLIA. Keď niekto nevie normálne žiť, tak si vymyslí koniec sveta, aby mal jeho život nejaký zmysel.

TATIANA. Celkom presné. Keď nevieme normálne žiť, vymyslíme si koniec sveta.

Boris je mimo rytmu. Uvedomí si to.

BORIS. Zasa som mimo rytmu.

TATIANA. Nie si.

BORIS. Ale som.

NATÁLIA. Nie si. Tancuješ veľmi dobre. Skús povedať: Som dobrý tanečník.

BORIS. To nie je pravda.

NATÁLIA. Skús to povedať: Som dobrý tanečník.

BORIS. Nebudem to hovoriť.

TATIANA. Boris, prosím ťa, aspoň raz to skús povedať.

BORIS (*znechutene*). Nie som papagáj. Len vám to tu kazím. Idem sa napiť. *Boris odchádza k baru, pri ktorom stoja Eugen s Karolom. Filip podá Borisovi pohár s minerálnou vodou. K Tatiane a Natálii sa pridá Niki.*

NIKI. Prezradím vám tajomstvo. Každé ráno sa ovoniavam. Dám si nos pod pazuchu a zisťujem, či zacítim prichádzajúce starnutie. Či zacítim nové vrásky.

TATIANA. Vrásky voňajú?

NIKI. Vrásky voňajú.

NATÁLIA. A starnutie smrdí?

NIKI. Aj starnutie vonia.

NATÁLIA. Strach smrdí?

NIKI. Smrdí.

TATIANA. Láska vonia?

NIKI. Vonia.

NATÁLIA. A zvädnutý zadok?

NIKI. Všetko vonia a všetko smrdí... Preto ženy používajú luxusné parfumy. Čím sú staršie, tým drahšie.

NATÁLIA. Chcú oklamať mužov?

NIKI. Presne.

TATIANA. A žiarlivosť vonia, alebo smrdí?

NIKI. Žiarlivosť smrdí.

NATÁLIA. Ako to vieš?

NIKI. Mala som frajera, ktorý na mňa strašne žiarlil. Keď žiarlil, z tela mu vychádzal neznesiteľný zápach. Bol to mix kyslých uhoriek, čierneho korenia, nevyliatej vody po rezaných kvetoch a plesnivej červenej repy. Strašné! Keď žiarlil, nepomohla mu ani sprcha. Mohol sa voňavkovať od rána do večera, aj tak neprekryl ten neznesiteľný smrad. Musela som sa s ním rozísť. Smrdel ako tchor...

TATIANA. A potom sa čo stalo?

NIKI. Potom som stretla Eugena.

TATIANA. Eugen na teba žiarli?

NIKI. Nežiarli.

NATÁLIA. Nikdy na teba nežiarlil?

NIKI. Nevieľ. Musíš sa ho spýtať. Možno žiarlil, ale mi to nepovedal.

TATIANA. Máš dobrého muža. Múdreho, talentovaného, cháľavého. A je to výborný odborník.

NIKI. Ako vieš, akého mám muža?

TATIANA. Pozorujem, ako sa k tebe správa.

NIKI (*prekvapene*). Ako sa správa?

TATIANA. Vidím, aký je k tebe pozorný. Ako mu na tebe záleží.

NIKI. Ako môžeš vedieť, akého mám muža?

TATIANA. Cítim to. Je dobrý tanečník. Možno to neviem presne povedať, ale na vás vidieť, že máte dobré manželstvo.

NIKI. To myslíš vážne?

TATIANA. Nie je to pravda?

NIKI. Možno je, a možno nie. Si ešte mladá, veľa vecí pochopíš neskôr.

TATIANA. Máš pravdu, veľa vecí ešte neviem. (*Odlahčene.*) Napríklad som nevedela, že žiarlivosť smrdí.

NATÁLIA. A nevedela si, že starnutie vonia.

TATIANA. Ani to som nevedela.

NIKI. Tak si ma ovoňaj.

Niki sa nakloní k Tatiane a dá sa ovoňat.

NIKI. Čo cítiš?

TATIANA. Máš výborný parfum.

NIKI. Cítiš starnutie?

TATIANA. Necítim.

NIKI. Naozaj nič necítiš?

TATIANA. Necítim. Voniaš úžasne.

NIKI. To je La Prairie – Silver rain rainbow... (*Pozrie sa na Natáliu.*) Chceš si aj ty ovoňat?

Natália prikývne.

NIKI (*nakloní sa k Natálii*). Tak skús.

Natália ovoniava Niki.

NATÁLIA. Krásna vôňa.

NIKI. Aj ty si myslíš, že mám dobré manželstvo?

NATÁLIA (*neisto*). Je to možné.

NIKI. Darujem vám ju. Každéj darujem jednu. Nikdy som si nemyslela, že si niekto bude myslieť, že mám dobré manželstvo. Zaslúžite si darček.

TATIANA. Ty sa nám vysmievaš?

NIKI (*pokrúti hlavou*). Tatiana, teším sa, že si dobrý človek. Si naozaj dobrý človek. Si krásna a navyše si dobrý človek. (*Zauvažuje.*) Možno by som aj ja mohla byť dobrý človek.

TATIANA. Veď si.

NIKI. Si ešte mladá a veľa vecí sa ešte musíš naučiť.

TATIANA. To sa musím.

NIKI. Tak už nič nehovor, lebo to všetko pokazíš.

TATIANA. Nerozumiem ti.

NIKI. Nič to. Natália, ty mi rozumieš?

NATÁLIA (*neisto prikývne*). Rozumiem.

Ženy sa uvoľnene rozosmejú. Chytia sa okolo pása a začnú sa nakláňať z jednej strany na druhú.

24. scéna

Dom vo vilovej štvrti.

Karol a Natália sa vracajú z mesta. Vyzliekajú sa a odkladajú nákup.

NATÁLIA. Lutujem Tatianu. Nechápem, ako môže s tým Borisom vôbec žiť. Ja by som s ním nebola ani minútu.

KAROL. Ktovie, ako to s nimi je? Nikto nevie, ako žijú?

NATÁLIA. Ako by žili? Boris ju terorizuje a ona sa ho bojí.

KAROL (*zasmee sa*). Ty vieš všetko najlepšie. Možno to je celkom inak.

NATÁLIA (*prejde k oknu a pozerá sa von*). V poslednom čase mávam čudné stavy... Rozmýšľam, ako žijú iní ľudia. Po čom túžia, čo ich baví a čo nebaví, čo by chceli v živote dokázať. Rozmýšľam, ako sa všetko na svete za posledné roky zmenilo. Ako to, že sme dospeli až sem? Načo sú nám všetky tie veci a možnosti... Na čo sa tu všetci hráme? Rozmýšľam, čo chcem ja... Či mám právo chcieť ešte niečo viac... Niekedy sa mi zdá, že žijem v nejakom filme. Všetko je len tak naoko. Nič necítim naozaj. Ani radosť, ani bolesť, ani túžbu, ani strach... Chcem robiť tisíc vecí, a nakoniec urobím len jednu... ale keď ju robím, myslím na tých tisíc... Chcem stále nových priateľov, a neviem si užiť tých, ktorých mám...

KAROL (*so záujmom*). Akých priateľov si nevieš užiť?

NATÁLIA. To som povedala len tak.

KAROL. Ako len tak?

NATÁLIA. To som povedala len tak obrazne.

KAROL. Život je oveľa jednoduchší, ako si ho ty vymýšľaš. Všetko má svo-

ju logiku a poriadok. Zaplatíš, dostaneš. Postavíš, predáš... Teda je pravda, že niekedy nepredáš.

NATÁLIA. Ty si šťastný človek, všetko je pre teba jednoduché a ľahké.

KAROL (*urazene*). Niekedy ti vôbec nerozumiem.

NATÁLIA (*po pauze*). Mám pocit, že sa vo mne niečo prekliklo... že od jedného okamihu nežijem svoj život... akoby som bola niekto iný... nemám autentické pocity... po ničom netúžim, nič mi nerobí radosť, ja som niekto iný...

KAROL. Máš pocit, že nie si šťastná?

NATÁLIA. Mám pocit, že nič necítim.

KAROL. Chcela by si žiť iný život?

NATÁLIA. Niečo sa vo mne prekliklo... neviem presne, kedy sa to stalo, a neviem ani presne, prečo sa to stalo... človek ide stále do kopca, a v jednom okamihu začne zostupovať z kopca... to je možno ten preklik... mám pocit, že sa už nič mimoriadne v mojom živote nestane... nič mimoriadne už nečakám... a to, že už nič nečakám, je rozhodujúce... Keď už nič nečakáme, tak sme skončili...

25. scéna

Tanečná sála.

Karol tancuje s Niki valčík. Krútia sa čoraz rýchlejšie a rýchlejšie. Zamotá sa im hlava a padnú na zem. Začnú sa vášnivo bozkávať. Do sály vojde Tatiana. Nechápavo sa pozerá na ležiacu dvojicu. Niki ju zbadá a rýchlo sa postaví.

TATIANA. Prepáčte. Nevedela som, že ste tu.

NIKI (*zľahčujúco*). Strašne sa tu dnes šmýka. Normálne sme spadli. Ešteže sa nič nestalo.

KAROL (*sedí na zemi*). Si výborná tanečníčka. Preto sme sa šmykli. S Tatianou by sa mi to nestalo. (*Provokuje.*) Však, Tatiana?

TATIANA. Ešte raz sa ospravedlňujem. Je mi to ľúto.

KAROL (*pomaly sa postaví a prejde vyzývavo k Tatiane*). Čo ti je ľúto? Ak chceš, môžeš sa k nám pridať. Niki určite nebude mať nič proti. Však, Niki?

NIKI (*zasmeje sa*). Určite. Ja mám Tatianu veľmi rada.

KAROL. Možno sa ti to bude páčiť v trojke.

TATIANA (*zmäteno*). Aj tak som nič nevidela.

KAROL. A chcela by si?

Tatiana pred Karolom ustupuje.

TATIANA. Asi pôjdem ešte na chvíľu von. Možno ma hľadá Boris.

Do sály vojde Boris a ostatní tanečníci. Boris nedôverčivo pozoruje Tatianu. Zaznie rumba. Tanečné dvojice začnú tancovať nacvičenú choreografiu. V ich pohyboch vidieť veľký pokrok. Filip chodí pomedzi nich a vylepšuje im držanie tela. Hudba dohrá a tanečné páry sa postaví vedľa seba.

FILIP. Boli ste ako vždy výborní. Na záver si zahráme takú detskú hru. Asi viete, že keď sa prestaneme hrať, začneme starnúť.

NATÁLIA. Bunky v našom tele vedia, či sa hráme, alebo nie?

FILIP. Určite.

NIKI. Ja nechcem zostarnúť.

FILIP (*vytiahne z vrecka čiernu šatku*). Jeden z vás si zaviaže oči a bude sa dotýkať ostatných. Keď sa pomýli, má zlý bod. Keď uhádne, ide hádať ďalší.

KAROL. Výborná hra. Ja sa chcem dotýkať prvý.

FILIP. Tak dobre. Začína Karol.

Filip zaviaže Karolovi oči. Zakrúti ho. Ostatní sa postaví do kruhu. Karol natiahne ruky a neisto vykročí. Cíti stojace postavy. Nakoniec sa pristaví pri Niki. Dotkne sa jej pliec. Prstami jej skúma tvár. Chytí ju za vlasy.

KAROL. Som rád, že som nenarazil na nejakého nepodareného chlapa. Už viem, kto to je, no nie som si celkom istý.

Karol pomaly spúšťa ruky. Prejde cez prsia a zmyselne sa dotkne Nikiných bokov. Ostatní ho pobavené pozorujú. Boris začína byť nervózny.

KAROL. Už to skoro viem...

Jemne chytí Niki za zadok.

KAROL. Nie je to také jednoduché zistiť. Ale nakoniec som to dokázal...
(*Pauza.*) Tatiana.

Niki a ostatní sa rozosmejú.

NIKI (*pobavené*). Ty starý smilník. To si povedal naschvál, aby si si mohol ešte niekoho chytiť.

KAROL. Vôbec nie. Bol som presvedčený, že držím Tatianu.

NIKI. Tak ti ďakujem za kompliment. V päťdesiatke vyzerať na tridsať nie je zlý výkon.

FILIP. Karol, máš zlý bod. Nabudúce prinesieš fľašu šampanského. Pokračuješ v hádaní.

Karol natiahne ruky a chodí okolo tanečníkov. Priblíži sa k Borisovi. Dotkne sa mu pliec. Pomaly ho ohmatáva. Chytí ho za ruku.

BORIS (*odmietavo vybuchne*). Ja takéto naivné hry nebudem hrať!

NIKI. Ale, Boris.

BORIS. Je to trápne, a všetci sa tvárite, že vás to baví.

Karol si dá z očí dolu šatku. Tatiana je nešťastná. Ostatných Borisova reakcia zaskočila.

NIKI (*hravo*). Všetko si pokazil. Náhodou to bola veľmi zaujímavá hra. Bola som zvedavá, či ma Eugen spozná.

Tatiana chytí Borisa za ruku. Ten sa jej vytrhne a odchádza zo sály.

BORIS. Daj mi pokoj.

Filip sa tvári, akoby sa nič nebolo stalo.

FILIP. No nič, dohráme to inokedy. Len si povieme, čo sme sa dnes naučili. Dve nové figúry v rumbe a jednu v kwikstepe. Doma si všetko zopakujte. A nezabudnite, život je tanec a tanec je život. Na budúci týždeň je záverečný večierok.

KAROL. Bude sa piť?

FILIP. Bude sa piť.

Filipovi všetci zatlieskajú.